

Sygn. akt **III AUa 2624/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Wiesława Stachowiak /spr./

Sędziowie: SSA Marta Sawińska

del. SSO Małgorzata Aleksandrowicz

Protokolant: st. sekr. sądowy Beata Tonak

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2016 r. w Poznaniu

sprawy **M. K., (...) S.A.** z siedzibą w M.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.**

przy udziale zainteresowanej (...) Sp. z o.o.

o podstawę wymiaru składek

na skutek apelacji (...) S.A. z siedzibą w M.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 11 września 2015 r. sygn. akt VIII U 10256/14

1. oddała apelację;

2. zasądza od odwołującej Spółki (...) S.A. na rzecz pozwanego kwotę 1800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

del. SSO Małgorzata Aleksandrowicz	SSA Wiesława Stachowiak	SSA Marta Sawińska
------------------------------------	-------------------------	--------------------

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. decyzją z 2 października 2014 roku, na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 8 ust. 2a, art. 18 ust. 1 i 1a oraz art. 20 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 81 ust. 1, 5 i 6 ustawy z 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, stwierdził, że przychód osiągnięty przez M. K. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) S.A. w M. w związku z uzyskaniem przychodu z tytułu wykonywania umowy zlecenia zawartej z (...) sp. z o.o. w M. stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe oraz na ubezpieczenie zdrowotne (szczegółowo określonej w decyzji).

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że płatnik składek w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne nie uwzględnił kwot wypłaconych M. K. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy zlecenia zawartej z (...) sp. z o.o., w ramach której wykonywał pracę na rzecz własnego pracodawcy to jest (...) S.A., w łącznej kwocie 37.782 zł.

M. K. złożył odwołanie od decyzji wnosząc o jej zmianę. Odwołujący wskazał min., że w ramach umów cywilnoprawnych zawartych ze spółką (...) świadczył pracę na rzecz tej spółki, po godzinach pracy w spółce (...). Odwołujący podniósł, że był świadomy, jakie umowy zawiera z firmą (...) i chciał uzyskać wyższy dochód.

Odwołanie od decyzji złożyła również spółka (...) S.A. w M., która wniosła o jej uchylenie oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Udział w sprawie w charakterze zainteresowanej brała spółka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 11 września 2015 roku w sprawie VIII U 10256/14 oddalił odwołania (pkt 1 i 3) oraz orzekł o kosztach procesu (pkt 2i 4).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Przedmiotem działalności odwołującej spółki jest produkcja prefabrykatów betonowych, np. kregów, podwalin pod ekrany akustyczne oraz biegów schodowych. Prezesem zarządu spółki jest G. B.. Biuro i hala produkcyjna spółki znajdują się w M. przy ul. (...) – spółka wynajmuje te obiekty od ich kolejnych właścicieli (w tym od 2010 roku od spółki (...) sp. z o.o. w M.) i korzysta na tej podstawie ze znajdujących się tam urządzeń przeznaczonych do produkcji.

Od 2007 roku odwołująca spółka wykonuje elementy betonowe – w tym biegi schodowe – dla stałego klienta w Niemczech. Początkowo ok. 30% produkcji spółki było przeznaczone na potrzeby klienta z Niemiec, obecnie – od 2013 roku – jest to 90%. Do 2010 roku elementy betonowe produkowane dla klienta z Niemiec były wykonywane wyłącznie przez pracowników spółki – nie korzystała ona z podwykonawców. Przez okres dwóch lat spółka, celem realizacji zamówień, zatrudniała niektórych swoich pracowników dodatkowo na podstawie umów cywilnoprawnych.

Zainteresowana spółka (...) sp. z o.o. w M. powstała w 2005 roku, przy czym początkowo jej siedziba znajdowała się w K.. W lipcu 2010 roku udziałowcem zainteresowanej została spółka (...) sp. z o.o. w G., która tytułem wkładu niepieniężnego wniosła do spółki prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej przy ul. (...) w M. wraz z własnością znajdujących się na niej budynków biurowych, produkcyjnych i pomocniczych oraz instalacją technologiczną, tworzących węzeł betoniarski, wraz z urządzeniami towarzyszącymi i pomocniczymi. W związku z powyższym, w lipcu 2010 roku, siedziba zainteresowanej spółki została przeniesiona do M.. Od tego też momentu spółka wynajmuje budynki znajdujące się na w/w nieruchomości gruntowej spółce (...). Prezesem zarządu zainteresowanej spółki i jednym z jej udziałowców jest od połowy 2010 roku J. S..

W latach 2010-2013 między spółką (...) a spółką (...) funkcjonowało niepisane porozumienie, na podstawie którego spółka (...) przejęła jako podwykonawca spółki (...) wykonywanie części zamówień na elementy betonowe (biegi schodowe). Zamówienia te pochodziły od stałego klienta spółki (...) z Niemiec, przy czym były one kierowane bezpośrednio na adres e-mailowy prezesa zarządu spółki (...). Dostęp do w/w elektronicznej skrzynki pocztowej miał jednak także prezes zarządu spółki B. - E. oraz inne osoby. Prezes spółki B. – E. był zatrudniony w firmie (...) na podstawie umowy zlecenia i w tym zakresie sprawował nadzór nad logistyką, sprawdzał, jaki jest zakres danego zamówienia, ile czasu i ile osób jest potrzebne do jego wykonania. Ponadto, prezes zarządu odwołującej kontaktował się z klientem i nadzorował wykonanie zamówień.

W celu wykonania zamówień, spółka (...) zatrudniała w w/w okresie na podstawie kolejnych umów cywilnoprawnych ok. 50-60 pracowników spółki (...). Osoby te w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z firmą (...) wykonywały te same czynności co w ramach umów o pracę zawartych z B. – E., gdyż zajmowały się produkcją biegów schodowych dla klienta z Niemiec. W ramach umów cywilnoprawnych osoby te pracowały jednak po godzinach pracy w ramach stosunku pracy (w ciągu tygodnia pracy i w weekendy) oraz w trakcie urlopów. Praca w ramach umów

cywilnoprawnych odbywała się w tym samym miejscu co praca w ramach umów o pracę (w obiektach przy ul. (...) w M.), z wykorzystaniem tych samych urządzeń. Materiały do produkcji w ramach umów cywilnoprawnych dostarczała spółka (...).

Wykonane elementy betonowe spółka (...) sprzedawała spółce (...), która następnie sprzedawała je dalej we własnym imieniu klientowi z Niemiec, wliczając do wystawionych faktur koszty zakupów materiałów. Spółka (...) nie miała wpływu na warunki wykonania zamówienia, w szczególności co do ceny – były one takie same jak w przypadku zamówień wykonywanych bezpośrednio przez spółkę (...) zmiana wykonawcy zamówień nie zmieniała sytuacji klienta z Niemiec, za wyjątkiem tego, że zamówienia składał on w firmie (...).

Po zaprzestaniu współpracy z firmą (...) w 2013 roku, wszystkie zamówienia na biegi schodowe dla klienta z Niemiec były składane bezpośrednio w spółce (...), która też we własnym zakresie je wykonywała. Wraz z podjęciem produkcji przez odwołującą, zaprzestała jej zainteresowana.

W okresie wykonywania zamówień dla klienta firmy (...) z Niemiec, spółka (...) nie prowadziła żadnej innej produkcji. Przychody zainteresowanej w latach 2010-2013, oprócz płatności za wykonanie zamówień na biegi schodowe, pochodziły z wynajmu obiektów przy ul. (...) w M..

W latach 2010 – 2013 M. K. był zatrudniony w spółce (...) S.A. w M. na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku planisty. Do jego obowiązków należało analizowanie rysunków biegów schodowych nadesłanych przez niemieckiego kontrahenta.

W trakcie świadczenia pracy na rzecz firmy (...) w ramach stosunku pracy, odwołujący w okresach: od 25 listopada 2010 roku do 10 grudnia 2010 roku, od 13 grudnia 2010 roku do 30 grudnia 2010 roku, od 3 stycznia 2011 roku do 15 stycznia 2011 roku, od 1 lutego 2011 roku do 15 lutego 2011 roku, od 1 marca 2011 roku do 15 marca 2011 roku, od 4 kwietnia 2011 roku do 15 kwietnia 2011 roku, od 4 maja 2011 roku do 15 maja 2011 roku, od 1 czerwca 2011 roku do 15 czerwca 2011 roku, od 1 lipca 2011 roku do 15 lipca 2011 roku, od 16 sierpnia 2011 roku do 31 sierpnia 2011 roku, od 1 września 2011 roku do 15 września 2011 roku, od 17 października 2011 roku do 31 października 2011 roku, od 15 listopada 2011 roku do 30 listopada 2011 roku, od 1 grudnia 2011 roku do 15 grudnia 2011 roku, od 2 stycznia 2012 roku do 10 stycznia 2012 roku, od 15 lutego 2012 roku do 29 lutego 2012 roku, od 1 marca 2012 roku do 15 marca 2012 roku, od 2 kwietnia 2012 roku do 16 kwietnia 2012 roku, od 16 maja 2012 roku do 31 maja 2012 roku, od 4 czerwca 2012 roku do 15 czerwca 2012 roku, od 16 lipca 2012 roku do 31 lipca 2012 roku, od 1 sierpnia 2012 roku do 31 sierpnia 2012 roku, od 1 września 2012 roku do 15 września 2012 roku, od 15 października 2012 roku do 31 października 2012 roku, od 2 listopada 2012 roku do 15 listopada 2012 roku, od 1 grudnia 2012 roku do 15 grudnia 2012 roku, od 2 stycznia 2013 roku do 15 stycznia 2013 roku, od 1 lutego 2013 roku do 15 lutego 2013 roku, od 1 marca 2013 roku do 15 marca 2013 roku, od 2 kwietnia 2013 roku do 15 kwietnia 2013 roku, wykonywał kolejne umowy cywilnoprawne, nazwane „umowami o dzieło” bądź „umowami zlecenia”, zawarte z zainteresowaną spółką (...) sp. z o.o. w M. polegające na przygotowaniu rysunków do wykonywania elementów betonowych.

W ramach w/w umów cywilnoprawnych odwołujący pracował w charakterze planisty i wykonywał obliczenia dotyczące wykonania innych schodów produkowanych przez spółkę (...). Rysunki schodów dotyczące spółki (...) odwołujący otrzymywał od J. S. i dotyczyły one również biegów schodowych. Czynności na rzecz spółki (...) odwołujący wykonywał w domu w weekendy, natomiast pracę na rzecz spółki (...) wykonywał w godzinach pracy na terenie zakładu pracy. Schody dla obu spółek produkowane były w tym samym miejscu, tj. w M. przy ulicy (...).

Z tytułu wykonania powyższych umów cywilnoprawnych odwołujący otrzymał uzgodnione wynagrodzenie brutto, płatne przez spółkę (...). Zainteresowana opłaciła za odwołującego składki na ubezpieczenia zdrowotne z tytułu wykonywania w/w umów cywilnoprawnych.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy powołał art. 6 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1, art. 8 ust. 1 oraz ust. 2a a także art. 9 ust. 1 i 1a, art. 18 ust. 1 oraz art. 18 ust. 1a jak również art. 20 ust. 1 ustawy z 13

października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 81 ust. 1 w zw. z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy odwołujący M. K. w ramach kolejnych umów cywilnoprawnych zawartych z zainteresowaną spółką (...) sp. z o.o. w M. w latach 2010-2013, świadczył faktycznie pracę na rzecz odwołującej spółki (...) w M., w której był wówczas (i pozostaje nadal) zatrudniony na podstawie stosunku pracy. Ustalenie, że tak w istocie było, pozwoliłoby uznać odwołującego – na potrzeby ubezpieczeń społecznych – za pracownika odwołującej spółki także w zakresie wykonywania w/w umów cywilnoprawnych (art. 8 ust. 2a ustawy systemowej), co z kolei oznaczałoby, że w podstawie wymiaru jego składek na pracownicze ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne należy uwzględnić kwoty wynagrodzenia otrzymanego za wykonanie tych umów (stosownie do art. 18 ust. 1a i art. 20 ust. 1 ustawy systemowej oraz art. 81 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej).

Sąd Okręgowy wskazał, że na gruncie art. 8 ust. 2 ustawy systemowej w orzecznictwie wskazuje się (uchwała SN z 2 września 2009 roku w sprawie II UZP 6/09), że rozszerza on pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy. Rozszerzenie to dotyczy dwóch sytuacji. Pierwszą jest wykonywanie pracy na podstawie jednej z wymienionych w tym przepisie umów prawa cywilnego przez osobę, która umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy. Drugą, jest wykonywanie pracy na podstawie jednej z tych umów przez osobę, która umowę taką zawarła z osobą trzecią, jednakże w jej ramach wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. W tej drugiej sytuacji, przesłanką decydującą o uznaniu takiej osoby za pracownika w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest to, że - będąc pracownikiem związanym stosunkiem pracy z danym pracodawcą - jednocześnie świadczy na jego rzecz pracę w ramach w/w umowy cywilnoprawnej, zawartej z inną osobą. W konsekwencji, nawet gdy osoba ta (pracownik) zawarła umowę cywilnoprawną o świadczenie usług z osobą trzecią, to pracę w jej ramach wykonuje faktycznie dla swojego pracodawcy, który uzyskuje rezultaty tej pracy. Pracodawca jest w takiej sytuacji rzeczywistym beneficjentem pracy świadczonej przez pracownika-zleceniobiorcę bez względu na to, czy w trakcie jej wykonywania pracownik pozostawał pod faktycznym kierownictwem pracodawcy i czy korzystał z jego majątku (wyrok SA w Krakowie z 13 lutego 2013 roku w sprawie III AUa 1142/12). Zwrot "działać na rzecz" użyty w art. 8 ust. 2a u.s.u.s. w innym znaczeniu, niż w języku prawa, w którym działanie "na czyją rzecz" może się odbywać w wyniku istnienia określonej więzi prawnej (stosunku prawnego).

W ocenie Sądu I instancji, w przedmiotowej sprawie zachodziła podstawa do uznania, że M. K. w ramach umów o świadczenie usług zawartych z zainteresowaną spółką (...) świadczył faktycznie pracę na rzecz odwołującej spółki (...), której był pracownikiem.

Dla wykonania zamówień na biegi schodowe spółka (...) zatrudniała na podstawie umów cywilnoprawnych pracowników spółki (...) (w tym odwołującego). Osoby te świadczyły pracę w ramach w/w umów cywilnoprawnych po godzinach pracy w odwołującej spółce (w ciągu tygodnia pracy, w weekendy), zasadniczo w tym samym miejscu (przy ul. (...) w M.) co w ramach stosunku pracy. Co więcej, materiały potrzebne do produkcji prowadzonej przez (...) dostarczała spółka (...). Podkreślić należy, że zleceniobiorcy wykonywali w ramach umów cywilnoprawnych elementy betonowe, które odwołująca produkowała już wcześniej dla klienta z Niemiec.

Sąd Okręgowy zauważył, że odwołujący w ramach umów cywilnoprawnych zawartych ze spółką (...) wykonywał niemalże te same czynności, co w ramach umów o pracę zawartych z odwołującą spółką, niemniej nie miało to decydującego znaczenia dla sprawy. M. K. mógł odróżnić, kiedy wykonuje pracę w ramach umowy o pracę, a kiedy w ramach umów cywilnoprawnych, to w obu przypadkach beneficjentem jego aktywności była spółka (...), a to z tego względu, że spółka (...) w zakresie wykonywania zamówień na biegi schodowe była w istocie podwykonawcą odwołującej. Nie można zdaniem Sądu I instancji twierdzić, że czynności odwołującego w ramach umów cywilnoprawnych nie przyniosły spółce (...) żadnych wymiernych korzyści, skoro stanowiły one element procesu produkcji biegów schodowych, sprzedawanych przez tę spółkę we własnym imieniu i na własny rachunek. W istocie, gdyby wykonanie poszczególnych zamówień nie zostało przekazane spółce (...), odwołujący czynności w powyższym zakresie mógł wykonywać w ramach umów o pracę zawartych ze spółką (...), z tym że po godzinach pracy.

Odnosząc się do stanowiska odwołującej spółki, iż pracodawca nie może żądać od swoich pracowników informacji na temat zawarcia umów cywilnoprawnych z innym podmiotem, Sąd wskazał, że ma on jednak prawo domagania się informacji o przychodach pracownika celem realizacji swych ustawowych obowiązków płatnika składek (uzasadnienie wyroku SN z 18 października 2011 roku w sprawie III UK 22/11; uzasadnienie wyroku SA w Katowicach z 21 czerwca 2013 roku w sprawie III AUa 1060/13). Bez znaczenia dla sprawy pozostaje także, że pracodawca – płatnik składek nie ma faktycznej możliwości potrącenia składek w części finansowanej przez ubezpieczonego (do czego jest obowiązany na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy systemowej) bezpośrednio z wynagrodzenia uzyskanego przez jego pracownika z tytułu umowy cywilnoprawnej (wynagrodzenie to jest bowiem wypłacane przez zleceniobiorcę). Jak trafnie zauważył SN w uzasadnieniu uchwały w sprawie II UZP 6/09, skoro stosownie do art. 18 ust. 1a ustawy systemowej przychód z tytułu umowy o pracę (także zawartej z osobą trzecią) jedynie "uwzględnia się" w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy, to pracodawca może dokonać potrącenia składek ze środków pracownika uzyskanych u niego. Pracodawca zlecając osobie trzeciej (zleceniodawcy pracownika) wykonanie określonych usług, powinien skalkulować, iż będzie na nim ciążył obowiązek opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne.

Odwołująca spółka (...) S.A. zaskarżyła wyrok w całości, składając apelację.

Skarżąca zarzuciła:

1) sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego, mającą istotny wpływ na zaskarżony wyrok, a mianowicie pominięcie okoliczności, które doprowadziły do zawarcia umów cywilnoprawnych pomiędzy pracownikami B.-E. a (...) Sp. z o.o. oraz nawiązania współpracy pomiędzy (...) S.A i (...) Sp. z o.o., a także charakteru tej współpracy, a z tym idzie, przyjęcie przez Sąd, że M. K. wykonując czynności w ramach umowy cywilnoprawnej zawartej z (...) Sp. z o.o. faktycznie wykonywali pracę na rzecz swojego pracodawcy tj. (...) S.A.

2) naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na zaskarżony wyrok, a mianowicie art. 233 §1 k.p.c. poprzez dowolną ocenę dowodów polegającą na:

- częściowym odmówieniu przez Sąd wiarygodności zeznaniom G. B.,
- częściowym odmówieniu przez Sąd wiarygodności zeznaniom J. S.,
- częściowym odmówieniu przez Sąd wiarygodności zeznaniom M. K.,

podczas, gdy stosujący reguły swobodnej oceny dowodów należy uznać, iż zeznania powyższe były w całości logiczne i spójne oraz wzajemnie się pokrywające.

Apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty poprzez:

- zmianę decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 2 października 2014 roku i stwierdzenie, iż przychód osiągnięty przez M. K. z tytułu zatrudnienia na umowę o pracę u płatnika składek (...) Spółka Akcyjna w związku z uzyskaniem przychodu z tytułu wykonywania umów zlecenia zawartych z (...) Sp. z o.o. nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Ewentualnie, spółka wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a każdorazowo o zasądzenie na rzecz swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, z uwzględnieniem kosztów postępowania w obu instancjach.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów.

Stosownie do art. 8 ust. 1 ustawy, za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a.

W myśl art. 8 ust. 2a ustawy, za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy, osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, 3, 10, 18a, 20 i 21, spełniające jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy, umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarły z pracodawcą, z którym pozostają w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonują pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostają w stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni, służby, pobierania świadczenia szkoleniowego, świadczenia socjalnego, zasiłku socjalnego albo wynagrodzenia przysługującego w okresie korzystania ze świadczenia górniczego lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie. Mogą one dobrowolnie, na swój wniosek, być objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi również z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust. 1a.

Stosownie do art. 9 ust. 1a ustawy, ubezpieczeni wymienieni w ust. 1, których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni, służby, pobierania świadczenia szkoleniowego, świadczenia socjalnego, zasiłku socjalnego lub wynagrodzenia przysługującego w okresie korzystania ze świadczenia górniczego lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od określonej w art. 18 ust. 4 pkt 5a, podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust. 1b i art. 16 ust. 10a.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pracowników stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9, tj. przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu m.in. zatrudnienia w ramach stosunku pracy.

Stosownie do art. 18 ust. 1a ustawy, w przypadku ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 2a, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło.

W myśl art. 20 ust. 1 w/w ustawy, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe.

Zgodnie z art. 81 ust. 1 w zw. z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6.

Przy ustalaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się wyłączeń wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną

oraz nie stosuje się ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych.

Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych.

Podstawy prawne wyroku zostały przez Sąd Okręgowy określone prawidłowo.

Treść apelacji wskazuje, że zdaniem skarżącego ustalenia faktyczne w sprawie są nieprawidłowe, w konsekwencji błędną jest ocena, że odwołujący M. K. jest osobą, o której mowa w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Skarżąca przekonując o zasadności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wskazywała m.in., że Sąd niedostateczną wagę przypisał okoliczności, iż spółka (...) sprzedawała wyroby betonowe wykonane przez spółkę (...) wyłącznie ze względów praktycznych, tj. posiadania przez (...) S.A. stosownych certyfikatów na wyroby betonowe, wymaganych na niemieckim rynku oraz posiadania wymaganego od eksporterów zabezpieczeniem transakcji objętych podatkiem od towarów i usług.

Apelująca podniosła, że przyjąć w związku z powyższym należało, iż to spółka (...) miała w okresie objętym decyzją techniczne możliwości wykonania zamówień dla klienta niemieckiego, a niezbędne urządzenia ze względów technologicznych nie mogły być i nie były wykorzystywane przez spółkę (...). Spółka ta pełniła wyłącznie rolę pośrednika.

Przedstawione powyżej przez skarżącą twierdzenia stoją w sprzeczności ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, jak również zasadami doświadczenia życiowego.

Zainteresowana spółka nie przedstawiła jakiegokolwiek dowodu na okoliczność prowadzenia przez (...) sp. z o.o. działalności gospodarczej w zakresie produkcji wyrobów betonowych, na rzecz innych podmiotów niż skarżąca. Z dowodów zgromadzonych w sprawie wynika, że produkcja taka była przez (...) prowadzona wyłącznie w okresie objętym kontrolą ZUS. Nie można również pominąć, że w 2010 roku, kiedy (...) objęła w posiadanie nieruchomości w M. przy ul. (...), spółka (...) prowadziła już na jej terenie działalność polegającą na produkcji prefabrykatów z betonu, w tym również dla firmy niemieckiej. Dodać też trzeba, że prezes zainteresowanej zeznał iż, przystępując do realizacji zamówień od kontrahenta (...) spółka (...): nie posiadała niezbędnej do produkcji ilości materiałów, nie posiadała niezbędnych atestów oraz nie stać jej było na opłacenie zabezpieczenia w związku z eksportem (k. 56). Innymi słowy, zainteresowana chciała realizować kontrakty, do czego nie była w ogóle przygotowana. W szczególności nie posiadała pracowników, co jest przedmiotem postępowania.

W powyższym kontekście nie sposób przyjąć, że B. – E. przyjęła dla siebie wyłącznie rolę pośrednika w kontaktach pomiędzy (...) spółką która wcześniej nie zajmowała się działalnością pokrewną do działalności B. – E., a firmą niemiecką, z którą z kolei (...) S.A. pozostawała w stałych stosunkach handlowych.

Apelująca nie wyjaśniła z jakich powodów (...) sp. z o.o. podejmując produkcję prefabrykatów na rynek niemiecki nie zadbała o to, aby spełniać wymogi formalne umożliwiające jej występowanie w obrocie we własnym imieniu

Dodać należało, że na powyższą okoliczność za spółkę (...) zeznawał jej prezes J. S.. Zeznania te uznać należało za niewiarygodne. Przyjmując bowiem za prawdziwą wersję przedstawioną przez w/w uznać należałoby, że spółka (...) w 2010 roku podjęła działalność konkurencyjną do działalności prowadzonej już przez B. – E., bez odpowiedniego przygotowania od strony formalnej. W celu umożliwienia realizacji kontraktów przez (...), spółka (...) przyzwalała aby jej pracownicy wykonywali zlecenia dla (...), co więcej udostępniała jej materiały, a następnie „pośredniczyła” w sprzedaży.

Ponadto, stanowisko skarżącej jest niespójne. Z jednej strony apelująca podkreślała, że to spółka (...) miała w spornym okresie techniczne możliwości wykonania zamówień dla klienta niemieckiego, a niezbędne urządzenia ze względów technologicznych nie mogły być i nie były wykorzystywane przez B. - E.. Z drugiej zaś nie negowała ustaleń Sądu zgodnie z którymi to B. – E. dostarczała materiały do produkcji biegów schodowych.

Stanowisko skarżącej odnośnie rozliczeń pomiędzy spółkami Sąd Apelacyjny uznał za sprzeczne z logiką i niejasne. W szczególności prezes odwołującej nie wyjaśnił dostatecznie przyczyn, dla których spółka (...) przekazywała materiały zainteresowanej. Enigmatyczne stwierdzenie o chęci uniknięcia "fakturowania" (k. 55v) niewiele wyjaśniają.

Z przedstawionego przez apelującą schematu wynikałoby, że B. – E. „sprzedawała” spółce (...) materiał na wykonanie schodów, ale nie otrzymywała ceny. Następnie B.- E. kupowała od (...) gotowe biegi schodowe, które sprzedawała kontrahentowi niemieckiemu. Cena dla tego klienta zawierała również wartość materiałów, do których zapłaty na rzecz B.- E. cały czas zobowiązana była jednocześnie spółka (...).

Sąd II instancji nie dopatrył się elementów umowy sprzedaży w zakresie dostarczania spółce (...) zbrojeń i betony przez B. – E..

W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy przyjąć należało, że dowołujący M. K. miał świadomość tego, które czynności świadczył na rzecz pracodawcy, a które na rzecz zleceniodawcy. Wobec treści art. 8 ust. 2a ustawy systemowej uznać należało, że istotną jest jednak ocena wyłącznie tego, czy w ramach spornych umów odwołujący wykonywał pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Ustawodawca nie postawił wymogu, aby czynności ubezpieczonego w ramach umów o jakich mowa w tym przepisie i umowy o pracę były tożsame. Tym bardziej obojętne są systemy wynagradzania, czy też miejsce świadczenia pracy a także udział innych osób.

Sąd Okręgowy dokonał oceny w tym zakresie, przyjmując, że odwołujący w ramach umów o świadczenie usług zawartych z zainteresowaną spółką (...) świadczył faktycznie pracę na rzecz zainteresowanej spółki (...), której był pracownikiem.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, w okolicznościach sprawy przyjąć należało, że działanie apelującej podyktowane było chęcią uchylenia się od ponoszenia ciężarów publicznoprawnych i kosztów pracy.

Ponadto, Sądowi II instancji z urzędu – w związku z rozpoznaniem innych, analogicznych spraw z odwołania (...) S.A. i przy udziale (...) sp. z o.o. znany jest fakt, iż w spornym okresie spółka (...) S.A. realizowała dużą ilość innych zamówień i nie miała możliwości podjęcia się kolejnych. Obecnie zaś produkcja dla niemieckiego kontrahenta stanowi ok. 90 % produkcji realizowanej przez spółkę (...).

W powyższych okolicznościach, ocenianych łącznie poszukiwać należało również przyczyn dla których (...) S.A. i (...) sp. z o.o. podjęły i realizowały współpracę.

Apelująca miała świadomość, że w związku z koniecznością realizacji zamówień na rynek polski, nie jest w stanie sprostać oczekiwaniom kontrahenta niemieckiego, a spółce zależało na utrzymaniu kontaktów z tym kontrahentem.

W związku powyższym ocenić należało tę część apelacji, w której skarżąca podnosiła, iż do zakwalifikowania świadczenia pracy przez ubezpieczonego w ramach umów cywilnoprawnych na rzecz pracodawcy, z którym pozostawał w stosunkach pracy, musi istnieć bezpośredni związek między korzyścią pracodawcy, która jest wymierna, a pracami wykonanymi przez jego pracowników na podstawie umów cywilnoprawnych zawieranych z innym podmiotem.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, w okolicznościach sprawy nawet przyjęcie, że czysty zysk jaki B. - E. osiągała ze sprzedaży biegów schodów firmie niemieckiej, był symboliczny – kilkuprocentowy, nie zmienia oceny, że praca odwołującego, formalnie świadczona na rzecz (...) była w istocie pracą, z której korzyść odniosła apelująca.

Korzyść ta sprowadza się do faktu, że spółka (...) utrzymała się na rynku i obecnie prowadzi zasadniczą produkcję na rynek niemiecki.

Rola spółki (...) sprowadzała się do tymczasowego wsparcia apelującej. Spółkę tę uznać należało za podwykonawcę w procesie produkcji. Przyjęcie, do czego przekonywała skarżąca, że (...) S.A. był jedynie pośrednikiem w kontaktach pomiędzy spółką (...) a firma niemiecką, byłoby sprzeczne z założeniami prowadzenia działalności gospodarczej.

Działalnością taką jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągle (art. 2 ustawy z 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej).

Spółka (...) S.A. działała dla zysku z kontraktów z niemieckim klientem, których zawierania spodziewała się w toku dalszej współpracy z nim, nie zaś dla pośrednictwa pomiędzy innymi podmiotami, z którego korzyści były znikome.

Reasumując, w wyniku kontroli instancyjnej orzeczenia Sąd Apelacyjny uznał, że podniesione w apelacji zarzuty okazały się bezzasadne i nie było podstaw do zmiany bądź uchylenia zaskarżonego wyroku.

W związku z powyższym, apelacja zainteresowanej spółki (...) jako bezzasadna na podstawie art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu (pkt 1).

Orzeczenie o kosztach zawarte w punkcie 2 wyroku znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 98 i art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 5 w zw. z § 6 pkt 5 w z zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

del. SSO Małgorzata Aleksandrowicz	SSA Wiesława Stachowiak	SSA Marta Sawińska
------------------------------------	-------------------------	--------------------